

ปัจจัยเชิงโครงสร้างที่ส่งผลต่อการเติบโตของผู้ประกอบการ: การศึกษาเชิงประจักษ์จากข้อมูลพาแนล 60 ประเทศ

ปณิตา รุจิเกียรติกำจร¹, ธนวรรณ กาญจนกรณีย์กุล¹, จันทศรีเนตร มณีฉาย¹
และกาญจนา ส่งวัฒนา^{2*}

¹คณะการสร้างเจ้าของธุรกิจและการบริหารกิจการ มหาวิทยาลัยกรุงเทพ

²คณะเศรษฐศาสตร์และการลงทุน มหาวิทยาลัยกรุงเทพ

*karnjana.s@bu.ac.th

บทคัดย่อ

งานวิจัยนี้ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยเชิงโครงสร้างกับการเติบโตของผู้ประกอบการ โดยเน้นบทบาทของการเข้าถึงบริการทางการเงิน คุณภาพของสถาบันภาครัฐ และโครงสร้างพื้นฐานด้านดิจิทัลต่อการจดทะเบียนธุรกิจใหม่ การศึกษาใช้ข้อมูลทุติยภูมิแบบพาแนลจาก 60 ประเทศ ระหว่างปี พ.ศ. 2553–2565 วิเคราะห์ด้วยแบบจำลอง Fixed Effect เพื่อควบคุมลักษณะเฉพาะของแต่ละประเทศ ตัวแปรตาม คือ อัตราการเกิดธุรกิจใหม่ ตัวแปรอิสระประกอบด้วย ร้อยละประชากรที่มีบัญชีเงินฝาก ดัชนีคุณภาพกฎระเบียบภาครัฐ และอัตราการเข้าถึงอินเทอร์เน็ต โดยมีตัวแปรควบคุม คือ ผลิตภัณฑ์มวลรวมภายในประเทศต่อหัว อัตราการมีงานทำ และอัตราการเข้าเรียนระดับอุดมศึกษา ผลการศึกษา พบว่า ประเทศที่มีการเข้าถึงบริการทางการเงินดีและมีคุณภาพกฎระเบียบภาครัฐสูง มีอัตราการเกิดผู้ประกอบการใหม่สูงขึ้นอย่างมีนัยสำคัญ ส่วนการเข้าถึงอินเทอร์เน็ตไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ นอกจากนี้ผลิตภัณฑ์มวลรวมภายในประเทศต่อหัวและอัตราการเข้าเรียนระดับอุดมศึกษามีความสัมพันธ์เชิงบวกกับการเกิดธุรกิจใหม่อย่างมีนัยสำคัญ ขณะที่อัตราการมีงานทำไม่มีผลอย่างมีนัยสำคัญ ผลการศึกษาชี้ให้เห็นความสำคัญของการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานทางการเงิน การปรับปรุงการกำกับดูแลภาครัฐ การพัฒนาเศรษฐกิจ รวมถึงการศึกษาเพื่อกระตุ้นการเติบโตของผู้ประกอบการและสร้างระบบนิเวศธุรกิจที่เอื้อต่อการพัฒนาเศรษฐกิจ

คำสำคัญ: ผู้ประกอบการ การเข้าถึงบริการทางการเงิน คุณภาพของสถาบันภาครัฐ โครงสร้างพื้นฐานดิจิทัล

Structural Determinants of Entrepreneurial Growth: Evidence from Panel Data of 60 Countries

Panita Rujikietkamjorn¹, Thanawan Kanjanakarunkul¹, Chansrinat Maneechy¹
and Karnjana Songwathana^{2*}

¹School of Entrepreneurship and Management, Bangkok University

²School of Economics, Bangkok University

*karnjana.s@bu.ac.th

Abstract

This study examines the relationship between structural factors and entrepreneurial growth, focusing on the roles of financial access, institutional quality, and digital infrastructure in influencing new business registrations. The analysis utilizes panel data from 60 countries covering the period 2010 to 2022 and employs a fixed effects model to control country-specific characteristics. The dependent variable is the rate of new business formation, while the independent variables include the percentage of the population with a bank account, the regulatory quality index, and the rate of internet access. Control variables consist of gross domestic product per capita, employment rate, and tertiary education enrollment rate. The findings reveal that countries with better financial access and higher regulatory quality experience significantly higher rates of new business registration. In contrast, internet access does not have a statistically significant effect. Furthermore, gross domestic product per capita and tertiary education enrollment are positively and significantly associated with new business formation, whereas the employment rate shows no significant relationship. These results highlight the importance of developing financial infrastructure, improving regulatory governance, advancing economic development, and investing in education to stimulate entrepreneurial growth and foster a business ecosystem conducive to long-term economic progress.

Keywords: Entrepreneurship, Financial Access, Institutional Quality, Digital Infrastructure

1. บทนำ

การพัฒนาผู้ประกอบการเป็นกลไกสำคัญในการขับเคลื่อนการเติบโตทางเศรษฐกิจและการสร้างงานในประเทศต่างๆ ทั่วโลก [1,2] ผู้ประกอบการไม่เพียงแต่เป็นผู้สร้างธุรกิจใหม่ แต่ยังเป็นตัวกระตุ้นนวัตกรรม เพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขัน และส่งเสริมการกระจายรายได้ในสังคม [3] อย่างไรก็ตาม การเกิดขึ้นและการเติบโตของผู้ประกอบการไม่ได้เกิดขึ้นเองตามธรรมชาติ แต่ได้รับอิทธิพลจากปัจจัยเชิงโครงสร้างที่หลากหลายซึ่งแตกต่างกันไปในแต่ละประเทศ [4]

ในช่วงทศวรรษที่ผ่านมา นักวิชาการและนักนโยบายได้ให้ความสนใจเป็นพิเศษต่อปัจจัยที่ส่งผลต่อการพัฒนาระบบนิเวศของผู้ประกอบการ โดยเฉพาะอย่างยิ่งการเข้าถึงบริการทางการเงิน คุณภาพของสถาบันภาครัฐ และโครงสร้างพื้นฐาน

ด้านดิจิทัล [5,6] ปัจจัยเหล่านี้ถือเป็นรากฐานสำคัญที่กำหนดสภาพแวดล้อมทางธุรกิจและโอกาสในการสร้างสรรค์ธุรกิจใหม่ของผู้ประกอบการในแต่ละประเทศ

การเข้าถึงบริการทางการเงินเป็นปัจจัยพื้นฐานที่มีความสำคัญต่อการเริ่มต้นและการขยายธุรกิจ เนื่องจากผู้ประกอบการต้องการแหล่งเงินทุนเพื่อลงทุนในอุปกรณ์ เทคโนโลยี และการดำเนินงานต่างๆ [7] ระบบการเงินที่มีประสิทธิภาพและเข้าถึงได้ง่ายจะช่วยลดอุปสรรคในการเข้าถึงเงินทุน ทำให้ผู้ที่มีความคิดสร้างสรรค์และแผนธุรกิจที่ดีสามารถเปลี่ยนแปลงความคิดให้เป็นจริงได้มากขึ้น [8]

นอกจากนี้ คุณภาพของสถาบันภาครัฐ รวมถึงประสิทธิภาพของกฎระเบียบ ความโปร่งใส และการบังคับใช้กฎหมาย มีบทบาทสำคัญในการสร้างสภาพแวดล้อมที่เอื้ออำนวยต่อการดำเนินธุรกิจ [9,10] สถาบันภาครัฐที่มีคุณภาพจะช่วยลดต้นทุนการทำธุรกิจ เพิ่มความมั่นใจของนักลงทุน และสร้างความเป็นธรรมในการแข่งขันทางธุรกิจ

ในยุคดิจิทัลปัจจุบัน โครงสร้างพื้นฐานด้านดิจิทัล โดยเฉพาะการเข้าถึงอินเทอร์เน็ตและเทคโนโลยีสารสนเทศ กลายเป็นปัจจัยที่มีความสำคัญเพิ่มขึ้นอย่างรวดเร็ว [11] เทคโนโลยีดิจิทัลไม่เพียงแต่ช่วยลดต้นทุนในการเข้าถึงตลาดและลูกค้า แต่ยังเปิดโอกาสให้เกิดรูปแบบธุรกิจใหม่ๆ และเพิ่มประสิทธิภาพในการดำเนินงาน การมีโครงสร้างพื้นฐานดิจิทัลที่แข็งแกร่งจึงเป็นปัจจัยสำคัญที่ช่วยส่งเสริมการเกิดขึ้นของผู้ประกอบการใหม่ๆ โดยเฉพาะในยุคที่ธุรกิจออนไลน์และแพลตฟอร์มดิจิทัลมีบทบาทมากขึ้น

แม้ว่าจะมีการศึกษาเกี่ยวกับปัจจัยที่ส่งผลต่อการพัฒนาผู้ประกอบการเป็นจำนวนมาก แต่การศึกษาที่ครอบคลุมปัจจัยเชิงโครงสร้างหลายประการในบริบทระหว่างประเทศยังมีอยู่อย่างจำกัด [12] โดยเฉพาะการศึกษาที่ใช้ข้อมูลเชิงประจักษ์จากหลายประเทศเพื่อเปรียบเทียบและวิเคราะห์ความแตกต่างของปัจจัยเหล่านี้ต่อการเติบโตของผู้ประกอบการ การขาดแคลนการศึกษาในลักษณะนี้ทำให้ผู้กำหนดนโยบายและนักวิชาการยังไม่มีข้อมูลที่ชัดเจนเกี่ยวกับน้ำหนักความสำคัญและผลกระทบของปัจจัยโครงสร้างต่างๆ ต่อการพัฒนาระบบนิเวศของผู้ประกอบการในบริบทที่หลากหลาย

ภาพที่ 1 จำนวนธุรกิจจดทะเบียนใหม่ทั่วโลกระหว่างปี พ.ศ. 2558-2565
ที่มา: [13]

ทั้งนี้ ความสำคัญของการศึกษาดังกล่าวยิ่งเพิ่มมากขึ้นเมื่อพิจารณาจากแนวโน้มการเติบโตของธุรกิจจดทะเบียนใหม่ทั่วโลกในช่วงทศวรรษที่ผ่านมา โดยจำนวนธุรกิจจดทะเบียนใหม่เพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่องจากประมาณ 31,000 แห่งในปี พ.ศ. 2558 เป็น 53,000 แห่งในปี พ.ศ. 2564 ดังภาพที่ 1 ซึ่งสะท้อนถึงพลวัตและศักยภาพของภาคผู้ประกอบการในระดับโลก

[13] การเติบโตอย่างก้าวกระโดดในระยะหลังโดยเฉพาะในช่วงปี พ.ศ. 2562-2564 ซึ่งให้เห็นถึงการเปลี่ยนแปลงของสภาพแวดล้อมทางธุรกิจและความจำเป็นในการทำความเข้าใจปัจจัยเชิงโครงสร้างที่ขับเคลื่อนการเปลี่ยนแปลงดังกล่าว

ดังนั้น การศึกษานี้จึงมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยเชิงโครงสร้างสำคัญ ได้แก่ การเข้าถึงบริการทางการเงิน คุณภาพของสถาบันภาครัฐ และโครงสร้างพื้นฐานด้านดิจิทัล กับการเติบโตของผู้ประกอบการ โดยใช้ข้อมูลพาแนลจาก 60 ประเทศทั่วโลกในช่วงปี พ.ศ. 2553–2565 การศึกษานี้จะช่วยให้เกิดความเข้าใจที่ลึกซึ้งยิ่งขึ้นเกี่ยวกับปัจจัยที่ส่งผลต่อการพัฒนาผู้ประกอบการในระดับประเทศ และสามารถนำไปใช้เป็นแนวทางในการกำหนดนโยบายและยุทธศาสตร์เพื่อส่งเสริมการเติบโตของผู้ประกอบการและการพัฒนาเศรษฐกิจอย่างยั่งยืนต่อไป

2. การทบทวนวรรณกรรม

การศึกษาเรื่องปัจจัยที่ส่งผลต่อการเติบโตของผู้ประกอบการสามารถอธิบายได้ผ่านกรอบแนวคิดทฤษฎีหลายประการ ได้แก่ ทฤษฎีระบบนิเวศผู้ประกอบการ (Entrepreneurial Ecosystem Theory) ซึ่งเน้นว่าการเกิดขึ้นของผู้ประกอบการเป็นผลมาจากปฏิสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยต่างๆ ในระบบนิเวศ เช่น สถาบันการเงิน นโยบายรัฐ วัฒนธรรม และโครงสร้างพื้นฐาน [14,15] ทฤษฎีว่าด้วยสถาบัน (Institutional Theory) ที่อธิบายว่าคุณภาพของสถาบันต่างๆ ทั้งทางการและไม่เป็นทางการมีผลต่อต้นทุนการทำธุรกิจและแรงจูงใจในการเป็นผู้ประกอบการ [16,17] และ ทฤษฎีการเข้าถึงทรัพยากร (Resource-Based Theory) ที่เน้นว่าการเข้าถึงทรัพยากรสำคัญ เช่น เงินทุน ความรู้ และเทคโนโลยี เป็นปัจจัยสำคัญในการสร้างและพัฒนาธุรกิจ [18,19] การจดทะเบียนธุรกิจใหม่ได้รับอิทธิพลจากปัจจัยโครงสร้างหลากหลายประการ โดยเฉพาะอย่างยิ่ง การเข้าถึงบริการทางการเงิน คุณภาพของสถาบันภาครัฐ และโครงสร้างพื้นฐานด้านดิจิทัล ซึ่งต่างมีบทบาทสำคัญต่อการส่งเสริมการเติบโตของผู้ประกอบการ

ผลิตภัณฑ์มวลรวมภายในประเทศต่อหัว (GDP per capita) เป็นหนึ่งในตัวแปรสำคัญที่มีความสัมพันธ์เชิงบวกต่อการเกิดธุรกิจใหม่ เนื่องจากการเติบโตทางเศรษฐกิจสร้างแรงจูงใจและทรัพยากรที่จำเป็นสำหรับการประกอบการ [20,21] อย่างไรก็ตาม ความยืดหยุ่นของความสัมพันธ์ในระยะสั้นอาจมีความผันผวนตามบริบทของแต่ละประเทศ [20] ปัจจัยมหภาคอื่นๆ เช่น อัตราเงินเฟ้อ การว่างงาน และหนี้สาธารณะก็มีผลในระดับหนึ่ง โดยเฉพาะอัตราการว่างงานที่อาจมีผลทั้งในเชิงบวก (เป็นแรงผลักดันให้เริ่มต้นธุรกิจ) และในเชิงลบ (สร้างความไม่มั่นคงทางเศรษฐกิจ) [22] นอกจากนี้ การบริหารจัดการภาครัฐที่มีประสิทธิภาพยังช่วยลดความไม่แน่นอนทางเศรษฐกิจ ส่งผลต่อการจดทะเบียนธุรกิจใหม่ [23]

ด้านการเข้าถึงบริการทางการเงินนั้น พบว่า การมีบัญชีเงินฝากหรือการเข้าถึงแหล่งเงินทุนเป็นปัจจัยสนับสนุนที่สำคัญ โดยเฉพาะในประเทศกำลังพัฒนา การเข้าถึงระบบการเงินควบคู่กับการใช้เทคโนโลยีอินเทอร์เน็ตสามารถเพิ่มประสิทธิภาพของการบริการทางการเงิน และส่งเสริมการสร้างธุรกิจใหม่ได้ [24]

ในแง่ของโครงสร้างพื้นฐานด้านดิจิทัล อินเทอร์เน็ตถูกมองว่าเป็นกลไกส่งเสริมการประกอบธุรกิจ โดยในประเทศพัฒนาแล้ว เช่น สหรัฐอเมริกาและอังกฤษ การมีระบบ broadband ที่ครอบคลุมสัมพันธ์กับอัตราการเกิดธุรกิจใหม่ที่สูงขึ้น [25,26] ทั้งนี้ ความแตกต่างของบริบทในแต่ละพื้นที่ทำให้ผลกระทบของอินเทอร์เน็ตต่อการประกอบธุรกิจอาจแตกต่างกัน [27]

อีกทั้ง การศึกษาในเชิงระบบนิเวศผู้ประกอบการ (Entrepreneurial Ecosystem) พบว่า ความพร้อมของทุนมนุษย์จากการศึกษาในระดับอุดมศึกษา และการสนับสนุนจากภาครัฐผ่านระบบการจดทะเบียนแบบอิเล็กทรอนิกส์ เป็นองค์ประกอบสำคัญที่เอื้อต่อการเกิดผู้ประกอบการใหม่ [28,29]

โดยสรุป การเติบโตของผู้ประกอบการและการเกิดธุรกิจใหม่ขึ้นอยู่กับปัจจัยโครงสร้างทางเศรษฐกิจที่แข็งแกร่ง การเข้าถึงบริการทางการเงินที่ครอบคลุม และคุณภาพของภาครัฐในการสร้างระบบที่เอื้อต่อการเริ่มต้นธุรกิจ โดยความพร้อมด้านเทคโนโลยีและการศึกษาเป็นกลไกสนับสนุนที่สำคัญ

3. วิธีดำเนินการวิจัย

งานวิจัยนี้มีลักษณะเป็นการวิเคราะห์เชิงปริมาณ โดยใช้ข้อมูลทุติยภูมิแบบพาแนล (Panel Data) เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยเชิงโครงสร้างกับอัตราการเกิดธุรกิจใหม่ในระดับประเทศ โดยมุ่งเน้นบทบาทของการเข้าถึงบริการทางการเงิน คุณภาพของสถาบันภาครัฐ และโครงสร้างพื้นฐานด้านดิจิทัล ภายใต้การควบคุมตัวแปรทางเศรษฐกิจและสังคมที่สำคัญ เช่น ผลผลิตมวลรวมในประเทศต่อหัว อัตราการมีงานทำ และอัตราการเข้าเรียนระดับอุดมศึกษา

3.1 การรวบรวมข้อมูลและการเลือกกลุ่มตัวอย่าง

ข้อมูลที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้เป็นข้อมูลทุติยภูมิที่รวบรวมจากสองแหล่งหลัก ได้แก่ ฐานข้อมูลของธนาคารโลก (World Bank's World Development Indicators: WDI) และฐานข้อมูลเกี่ยวกับการจดทะเบียนบริษัทจำกัดใหม่ (New Limited Liability Companies – LLCs) โดยมีการจัดรูปแบบให้อยู่ในลักษณะพาแนล ซึ่งเชื่อมโยงข้อมูลในรายประเทศและรายปีเข้าไว้ด้วยกัน ชุดข้อมูลดังกล่าวครอบคลุมข้อมูลจาก 60 ประเทศ ในช่วงปี พ.ศ. 2553 ถึง 2565 (ค.ศ. 2010–2022) โดยยอมรับการขาดข้อมูลบางช่วง (Unbalanced Panel) เพื่อคงความกว้างของกลุ่มตัวอย่างและเพิ่มความยืดหยุ่นของแบบจำลองทางเศรษฐมิติ

เกณฑ์การคัดเลือกข้อมูลจาก 60 ประเทศ เป็นไปตามเกณฑ์ดังต่อไปนี้:

1. ความครบถ้วนของข้อมูล โดยเลือกประเทศที่มีข้อมูลครบถ้วนของตัวแปรหลักอย่างน้อย 8 ปีจาก 13 ปี (มากกว่า 60% ของช่วงเวลาศึกษา)
2. ความหลากหลายทางภูมิศาสตร์ โดยรวมประเทศจากทุกภาคในโลก เพื่อให้ผลการศึกษานำไปประยุกต์ใช้ได้ในบริบทที่แตกต่างกัน
3. ระดับการพัฒนาที่หลากหลาย ประกอบด้วยประเทศพัฒนาแล้ว ประเทศกำลังพัฒนา และประเทศด้อยพัฒนา
4. ความน่าเชื่อถือของข้อมูล เลือกประเทศที่มีระบบรายงานข้อมูลที่น่าเชื่อถือได้

ตารางที่ 1 รายชื่อ 60 ประเทศที่ใช้ในการศึกษาโดยจำแนกตามระดับการพัฒนา

ประเทศพัฒนาแล้ว (20 ประเทศ)	ประเทศกำลังพัฒนา (25 ประเทศ)	ประเทศด้อยพัฒนา (15 ประเทศ)
สหรัฐอเมริกา, แคนาดา, เยอรมนี, ฝรั่งเศส, สหราชอาณาจักร, ญี่ปุ่น, ออสเตรเลีย, เกาหลีใต้, สิงคโปร์, สวิตเซอร์แลนด์, เนเธอร์แลนด์, สวีเดน, นอร์เวย์, เดนมาร์ก, ฟินแลนด์, ออสเตรีย, นิวซีแลนด์, ไอร์แลนด์, ลักเซมเบิร์ก, ไชล์แลนด์	จีน, อินเดีย, บราซิล, รัสเซีย, เม็กซิโก, ไทย, มาเลเซีย, อินโดนีเซีย, ฟิลิปปินส์, เวียดนาม, ตุรกี, อาร์เจนตินา, ชิลี, โคลอมเบีย, เปรู, โปแลนด์, ฮังการี, เช็ก, อียิปต์, แอฟริกาใต้, โมร็อกโก, ไนจีเรีย, เคนยา, กานา, จอร์แดน	กัมพูชา, ลาว, เมียนมาร์, บังกลาเทศ, เนปาล, ปากีสถาน, ศรีลังกา, โมซัมบิก, แทนซาเนีย, ยูกันดา, รวันดา, มาลี, เซเนกัล, บุรุนดี, มาดากัสการ์

ทั้งนี้ การรวบรวมข้อมูลมีการจัดการคุณภาพข้อมูลก่อนการวิเคราะห์ เช่น การปรับชื่อประเทศให้เป็นมาตรฐานเดียวกันในทุกชุดข้อมูล การจัดการค่าที่ขาดหาย (Missing Values) การตรวจสอบความคลาดเคลื่อนของหน่วยวัด และการสร้างตัวแปรใหม่ เช่น อัตราการจดทะเบียน LLC ต่อประชากรวัยแรงงาน เป็นต้น

3.2 การกำหนดตัวแปร

การศึกษานี้ใช้อัตราการเกิดธุรกิจใหม่เป็นตัวแปรตาม (Dependent Variable) ซึ่งนิยามจากจำนวนบริษัทจำกัดที่จัดตั้งใหม่ต่อประชากรวัยแรงงาน (Working-age Population) เพื่อให้สามารถเปรียบเทียบข้ามประเทศได้อย่างเหมาะสม ตัวแปรอิสระหลัก (Key Explanatory Variables) ประกอบด้วยสามตัวแปร ได้แก่

1. การเข้าถึงบริการทางการเงิน วัดจากสัดส่วนประชากรที่มีบัญชีเงินฝากในสถาบันการเงิน (% of Population

with an Account at a Financial Institution) ซึ่งสะท้อนระดับการเข้าถึงระบบการเงินภายในประเทศ

2. คุณภาพของกฎระเบียบภาครัฐ ใช้ดัชนี Regulatory Quality Index จาก Worldwide Governance Indicators ซึ่งสะท้อนความสามารถของรัฐในการกำหนดนโยบายที่เอื้อต่อการประกอบธุรกิจ

3. โครงสร้างพื้นฐานดิจิทัล วัดจากสัดส่วนของประชากรที่ใช้งานอินเทอร์เน็ต (% of Individuals using the Internet) ซึ่งชี้ให้เห็นความพร้อมของประเทศไทยในด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ

นอกจากนี้ ยังมีการควบคุมปัจจัยอื่นที่อาจมีผลต่อการเกิดธุรกิจใหม่ ได้แก่ ผลิตภัณฑ์มวลรวมภายในประเทศต่อหัว (GDP per capita, constant US\$) ซึ่งสะท้อนระดับความมั่งคั่งของประเทศ อัตราการมีงานทำของประชากร (Employment to population ratio, 15+) เพื่อสะท้อนภาวะตลาดแรงงาน อัตราการเข้าเรียนระดับอุดมศึกษา (Gross enrollment ratio, tertiary education) เพื่อสะท้อนทุนมนุษย์ในแต่ละประเทศ

3.3 การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลใช้แบบจำลอง Panel Data โดยเน้นที่ Fixed Effects Model เพื่อประเมินความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรอิสระและตัวแปรตาม โดยควบคุมความแตกต่างที่ไม่สามารถสังเกตได้ซึ่งคงที่ภายในแต่ละประเทศ (Country-specific Unobserved Heterogeneity) โดยการใช้ Fixed Effect Model ช่วยลดปัญหา Omitted Variable Bias ที่เกิดจากลักษณะเฉพาะของแต่ละประเทศ เช่น วัฒนธรรม นโยบายภายใน หรือโครงสร้างประชากร

แบบจำลองเศรษฐมิติในงานวิจัยสามารถแสดงได้ดังนี้

$$\text{NewBusiness}_{it} = \beta_0 + \beta_1 \text{Finance}_{it} + \beta_2 \text{Regulation}_{it} + \beta_3 \text{Internet}_{it} + \beta_4 \text{Controls}_{it} + \alpha_i + \delta_t + \varepsilon_{it}$$

โดยที่

NewBusiness_{it} คือ อัตราการเกิดธุรกิจใหม่ในประเทศ i ปี t

α_i คือ Fixed Effect เฉพาะประเทศ

δ_t คือ Fixed Effect เฉพาะปี

ε_{it} คือ ค่าคลาดเคลื่อนสุ่ม (Error Term)

นอกจากนี้ยังได้ทำการทดสอบสมมติฐานเบื้องต้นก่อนการวิเคราะห์โดยการทำการทดสอบ Multicollinearity Test ด้วยการวิเคราะห์ค่า Variance Inflation Factor (VIF) และค่า Correlation Matrix และทำการทดสอบ Hausman Test เพื่อเลือกระหว่าง Fixed Effects และ Random Effects

4. ผลการศึกษา

การศึกษานี้นำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลแบบพาแนลจาก 60 ประเทศทั่วโลกในช่วงปี พ.ศ. 2553–2565 เพื่อศึกษาปัจจัยเชิงโครงสร้างที่ส่งผลกระทบต่อเติบโตของผู้ประกอบการ โดยใช้แบบจำลอง Fixed Effect Model เพื่อควบคุมลักษณะเฉพาะของแต่ละประเทศ

ตารางที่ 2 สถิติเชิงพรรณนา

ตัวแปร	ค่าเฉลี่ย	ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน	ค่าต่ำสุด	ค่าสูงสุด
อัตราการเกิดธุรกิจใหม่ (แห่งต่อประชากร 1,000 คน)	8.47	5.23	0.31	28.94
ร้อยละประชากรที่มีบัญชีเงินฝาก (%)	62.85	31.47	8.25	98.73
ดัชนีคุณภาพกฎระเบียบภาครัฐ (คะแนน)	0.58	1.12	-2.18	2.35

ตารางที่ 2 สถิติเชิงพรรณนา (ต่อ)

ตัวแปร	ค่าเฉลี่ย	ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน	ค่าต่ำสุด	ค่าสูงสุด
อัตราการเข้าถึงอินเทอร์เน็ต (%)	67.42	26.85	8.94	99.16
ผลิตภัณฑ์มวลรวมภายในประเทศต่อหัว (ดอลลาร์สหรัฐ)	22,156	21,847	584	125,832
อัตราการมีงานทำ (%)	72.84	8.27	52.36	89.73
อัตราการเข้าเรียนระดับอุดมศึกษา (%)	94.78	18.62	35.84	142.73

จากตารางที่ 2 พบว่าอัตราการเกิดธุรกิจใหม่มีค่าเฉลี่ย 8.47 บริษัทต่อประชากร 1,000 คน โดยมีความแปรปรวนค่อนข้างสูง ซึ่งสะท้อนถึงความแตกต่างของระดับการพัฒนาผู้ประกอบการระหว่างประเทศต่างๆ ส่วนการเข้าถึงบริการทางการเงินมีค่าเฉลี่ย 62.85% และดัชนีคุณภาพกฎระเบียบภาครัฐมีค่าเฉลี่ย 0.58 คะแนน นอกจากนี้ อัตราการเข้าถึงอินเทอร์เน็ตมีค่าเฉลี่ยที่ 67.42% และอัตราการมีงานทำอยู่ที่ 72.84% ซึ่งแสดงให้เห็นถึงระดับการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานดิจิทัลและตลาดแรงงานที่แตกต่างกันในกลุ่มตัวอย่าง ขณะที่อัตราการเข้าเรียนระดับอุดมศึกษามีค่าเฉลี่ยสูงถึง 94.78% สะท้อนถึงการขยายตัวของศึกษาระดับสูงทั่วโลก

ตารางที่ 3 สัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์

	บัญชีเงินฝาก	กฎระเบียบ	อินเทอร์เน็ต	GDP ต่อหัว	การมีงานทำ	การศึกษา
บัญชีเงินฝาก	1.00					
กฎระเบียบ	0.69	1.00				
อินเทอร์เน็ต	0.74	0.61	1.00			
GDP ต่อหัว	0.78	0.76	0.72	1.00		
การมีงานทำ	-0.28	-0.22	-0.34	-0.27	1.00	
การศึกษา	0.63	0.56	0.68	0.65	-0.19	1.00

ตารางที่ 3 พบว่าค่าสหสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรอิสระส่วนใหญ่มีค่าต่ำกว่า 0.8 ซึ่งบ่งชี้ว่าไม่มีปัญหาการมีความสัมพันธ์กันสูงระหว่างตัวแปรอิสระอย่างรุนแรง ค่าสหสัมพันธ์ที่สูงที่สุดพบระหว่าง GDP ต่อหัวกับร้อยละประชากรที่มีบัญชีเงินฝาก ($r = 0.78$) ซึ่งเป็นเรื่องปกติเนื่องจากประเทศที่มีรายได้สูงมักมีระบบการเงินที่พัฒนาแล้ว

ความสัมพันธ์เชิงบวกที่แข็งแกร่งระหว่างการเข้าถึงอินเทอร์เน็ตกับการเข้าถึงบริการทางการเงิน ($r = 0.74$) สะท้อนถึงการที่โครงสร้างพื้นฐานดิจิทัลและระบบการเงินมักพัฒนาไปพร้อมกัน นอกจากนี้ คุณภาพกฎระเบียบภาครัฐมีความสัมพันธ์เชิงบวกกับ GDP ต่อหัว ($r = 0.76$) ซึ่งยืนยันทฤษฎีเรื่องความสำคัญของสถาบันที่ดีต่อการพัฒนาเศรษฐกิจ

ประเด็นที่น่าสนใจคือ อัตราการมีงานทำมีความสัมพันธ์เชิงลบกับตัวแปรอื่นๆ โดยเฉพาะกับการเข้าถึงอินเทอร์เน็ต ($r = -0.34$) ซึ่งอาจสะท้อนถึงปรากฏการณ์ที่ประเทศพัฒนาแล้วมีอัตราการมีงานทำที่ต่ำกว่าเนื่องจากมาตรฐานการจ้างงานที่เข้มงวดกว่าและระบบสวัสดิการที่ดีกว่า ผลการวิเคราะห์สหสัมพันธ์นี้แสดงให้เห็นว่าแบบจำลองที่ใช้ในการศึกษาไม่มีปัญหา Multicollinearity

การศึกษานี้ทำการเปรียบเทียบแบบจำลองสามประเภท ได้แก่ Pooled OLS, Fixed Effects และ Random Effects การทดสอบ LM test ($\chi^2 = 2,847.92, p < 0.001$) บ่งชี้ว่าแบบจำลอง Random Effects เหมาะสมกว่า Pooled OLS ในขณะที่การทดสอบ Hausman test ($\chi^2 = 23.48, p = 0.003$) แสดงให้เห็นว่าแบบจำลอง Fixed Effects เหมาะสมกว่า Random Effects สำหรับการศึกษานี้

ตารางที่ 4 ผลการวิเคราะห์ปัจจัยที่ส่งผลต่อการเกิดธุรกิจใหม่

ตัวแปร	Pooled OLS ค่าสัมประสิทธิ์	Fixed Effects ค่าสัมประสิทธิ์	Random Effects ค่าสัมประสิทธิ์
ร้อยละประชากรที่มีบัญชีเงินฝาก (%)	0.0647 (0.014)***	0.0368 (0.011)***	0.0429 (0.010)***
ดัชนีคุณภาพการแพทย์ภาครัฐ	1.7582 (0.327)***	1.1247 (0.235)***	1.3864 (0.258)***
อัตราการเข้าถึงอินเทอร์เน็ต (%)	0.0234 (0.017)	0.0108 (0.014)	0.0136 (0.013)
ผลิตภัณฑ์มวลรวมภายในประเทศต่อหัว (log)	2.1847 (0.485)***	2.7329 (0.647)***	2.4684 (0.521)***
อัตราการมีงานทำ (%)	-0.0521 (0.036)	-0.0189 (0.028)	-0.0278 (0.031)
อัตราการเข้าเรียนระดับอุดมศึกษา (%)	0.0418 (0.011)***	0.0247 (0.010)**	0.0324 (0.009)***
ค่าคงที่	-14.582 (5.547)***	-21.647 (7.183)***	-17.894 (5.973)***
R-squared	0.6247	0.4183	0.1574
LM test		Chi-square = 2847.92 Prob > chi2 = 0.000	
Hausman Test		Chi-square = 23.48 Prob > chi2 = 0.003	

หมายเหตุ: *** แสดงนัยสำคัญที่ระดับ 1%, ** แสดงนัยสำคัญที่ระดับ 5%, * แสดงนัยสำคัญที่ระดับ 10%

จากผลการวิเคราะห์แบบจำลอง Fixed Effects ซึ่งเป็นแบบจำลองที่เหมาะสมที่สุดสำหรับข้อมูลชุดนี้ พบความสัมพันธ์ที่ซับซ้อนระหว่างปัจจัยเชิงโครงสร้างกับการเติบโตของผู้ประกอบการ ปัจจัยที่มีผลเชิงบวกอย่างมีนัยสำคัญประกอบด้วย การเข้าถึงบริการทางการเงิน โดยพบว่า เมื่อร้อยละของประชากรที่มีบัญชีเงินฝากเพิ่มขึ้น 1% จะส่งผลให้อัตราการเกิดธุรกิจใหม่เพิ่มขึ้น 0.0368 บริษัทต่อประชากร 1,000 คน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 1% ผลการศึกษานี้สอดคล้องกับทฤษฎีที่ว่า การเข้าถึงบริการทางการเงินเป็นปัจจัยพื้นฐานสำคัญในการเริ่มต้นธุรกิจ เนื่องจากผู้ประกอบการต้องการแหล่งเงินทุนเพื่อลงทุนและดำเนินการ

นอกจากนี้ คุณภาพของสถาบันภาครัฐ แสดงผลกระทบเชิงบวกที่แข็งแกร่งต่อการเกิดธุรกิจใหม่ ผลการศึกษานี้ยืนยันความสำคัญของสถาบันภาครัฐที่มีคุณภาพในการสร้างสภาพแวดล้อมที่เอื้ออำนวยต่อการทำธุรกิจ ในขณะเดียวกันผลิตภัณฑ์มวลรวมภายในประเทศต่อหัว มีความสัมพันธ์เชิงบวกกับการเกิดธุรกิจใหม่อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 1% ซึ่งสะท้อนถึงความสำคัญของความมั่งคั่งทางเศรษฐกิจในการสนับสนุนการสร้างธุรกิจใหม่ เช่นเดียวกับอัตราการเข้าเรียนระดับอุดมศึกษา แสดงความสัมพันธ์เชิงบวกอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 5% ผลการศึกษานี้สอดคล้องกับแนวคิดที่ว่า การศึกษาในระดับสูงช่วยเสริมสร้างทักษะ ความรู้ และความเชื่อมั่นที่จำเป็นสำหรับการประกอบการ

ปัจจัยที่ไม่มีความสำคัญทางสถิติ ได้แก่ อัตราการเข้าถึงอินเทอร์เน็ต ซึ่งแม้จะมีสัมประสิทธิ์เชิงบวก แต่ไม่มีความสำคัญทางสถิติ (ค่าสัมประสิทธิ์ = 0.0108, $p > 0.05$) ผลการศึกษานี้อาจเกิดจากการที่โครงสร้างพื้นฐานดิจิทัลยังไม่ได้รับการพัฒนาอย่างเพียงพอในหลายประเทศ อีกทั้งการที่มีการเข้าถึงอินเทอร์เน็ตแล้ว ไม่ได้หมายความว่า จะนำไปใช้ในการประกอบการได้อย่างมีประสิทธิภาพ เพราะยังต้องอาศัยทักษะดิจิทัลและการรู้เท่าทันเทคโนโลยีประกอบด้วย นอกจากนี้ อัตราการมีงานทำ ไม่มีความสำคัญกับการเกิดธุรกิจใหม่ (ค่าสัมประสิทธิ์ = -0.0189, $p > 0.05$) แม้จะมีทิศทางเชิงลบ

ทั้งนี้ ค่า R-squared ของแบบจำลอง Fixed Effects เท่ากับ 0.4183 แสดงให้เห็นว่าตัวแปรอิสระที่รวมอยู่ในแบบจำลองสามารถอธิบายความแปรปรวนของอัตราการเกิดธุรกิจใหม่ได้ประมาณ 41.83% ซึ่งถือเป็นระดับที่ยอมรับได้ โดยผลการศึกษาชี้ให้เห็นความสำคัญของการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานทางการเงิน การปรับปรุงการกำกับดูแลภาครัฐ การพัฒนา

เศรษฐกิจ รวมถึงการศึกษา เพื่อกระตุ้นการเติบโตของผู้ประกอบการและสร้างระบบนิเวศธุรกิจที่เอื้อต่อการพัฒนาเศรษฐกิจอย่างยั่งยืน ในขณะเดียวกัน ผลการศึกษายังชี้ให้เห็นว่าการลงทุนในโครงสร้างพื้นฐานดิจิทัลเพียงอย่างเดียวอาจไม่เพียงพอ หากไม่มีการพัฒนาทักษะและสภาพแวดล้อมที่เอื้อให้ประชาชนสามารถใช้ประโยชน์จากเทคโนโลยีได้อย่างมีประสิทธิภาพ

5. อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

5.1 อภิปรายผล

ผลการศึกษาชี้ให้เห็นว่า ปัจจัยเชิงโครงสร้างมีบทบาทสำคัญต่อการจดทะเบียนธุรกิจใหม่ในระดับประเทศ โดยเฉพาะอย่างยิ่ง การเข้าถึงบริการทางการเงิน คุณภาพของสถาบันภาครัฐ ผลกระทบมวลรวมภายในประเทศต่อหัว และระดับการศึกษา ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยจำนวนมากในวรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง

ประการแรก การเข้าถึงบริการทางการเงินมีความสัมพันธ์เชิงบวกอย่างมีนัยสำคัญกับการเกิดธุรกิจใหม่ สอดคล้องกับข้อค้นพบของ Haini และ Pang [24] ที่ชี้ว่าในประเทศกำลังพัฒนา การเข้าถึงแหล่งเงินทุนโดยเฉพาะผ่านสถาบันการเงินช่วยเพิ่มโอกาสในการเริ่มต้นธุรกิจได้อย่างมีประสิทธิภาพ อีกทั้งยังเสริมด้วยแนวคิดของ Beck & Demirguc-Kunt [7] ซึ่งกล่าวถึงความสำคัญของโครงสร้างทางการเงินว่าเป็นปัจจัยพื้นฐานของการสร้างธุรกิจใหม่ ผลการศึกษานี้ยังสอดคล้องกับงานของ Klapper et al. [8] ที่พบว่าการเข้าถึงเครดิตเป็นปัจจัยสำคัญในการส่งเสริมการเป็นผู้ประกอบการ โดยเฉพาะในประเทศที่มีระบบการเงินที่ยังไม่พัฒนา

ผลการศึกษานี้ยังสนับสนุน ทฤษฎีการเข้าถึงทรัพยากร (Resource-Based Theory) ที่เสนอโดย Barney [18] และ Alvarez & Busenitz [19] ว่าการเข้าถึงทรัพยากรทางการเงินเป็นปัจจัยสำคัญในการสร้างและพัฒนาธุรกิจ เนื่องจากผู้ประกอบการต้องการเงินทุนเพื่อจัดหาทรัพยากรที่จำเป็น เช่น อุปกรณ์ เทคโนโลยี และการดำเนินงานต่างๆ

ประการที่สอง ผลการศึกษานับบทบาทสำคัญของคุณภาพสถาบันภาครัฐ ซึ่งยืนยันข้อเสนอของ Klapper et al. [8] และ Iacobuta & Hatmanu [23] ที่ชี้ว่าสภาพแวดล้อมเชิงสถาบัน โดยเฉพาะกฎระเบียบและระบบการจดทะเบียนธุรกิจแบบอิเล็กทรอนิกส์ เป็นแรงผลักดันหลักที่ส่งเสริมการเริ่มต้นธุรกิจในหลายประเทศ ผลนี้สะท้อนให้เห็นถึงความสำคัญของทฤษฎีสถาบัน (Institutional Theory) ที่เสนอโดย North [16] ว่าสถาบันที่มีคุณภาพช่วยลดต้นทุนการทำธุรกรรม (transaction costs) และเพิ่มความเชื่อมั่นของผู้ประกอบการ

ผลการศึกษานี้สอดคล้องกับงานของ Djankov et al. [10] ที่ศึกษาเรื่องการกำกับดูแลการเข้าสู่ตลาด (Regulation of Entry) พบว่าประเทศที่มีกระบวนการจดทะเบียนธุรกิจที่ซับซ้อนและใช้เวลานานมีอัตราการเกิดธุรกิจใหม่ที่ต่ำกว่า นอกจากนี้ยังสอดคล้องกับ La Porta et al. [9] ที่เน้นความสำคัญของระบบกฎหมายและการบังคับใช้ที่มีประสิทธิภาพต่อการพัฒนาตลาดการเงินและการเติบโตทางเศรษฐกิจ

ประการที่สาม ผลกระทบมวลรวมภายในประเทศต่อหัว (GDP per capita) แสดงความสัมพันธ์เชิงบวกที่ชัดเจนต่อการสร้างธุรกิจใหม่ โดยสอดคล้องกับผลการศึกษาของ Fahim และ Naamane [21] ที่เน้นว่าระดับความมั่งคั่งทางเศรษฐกิจมีผลต่อความสามารถของบุคคลในการลงทุนเริ่มต้นธุรกิจ รวมถึงผลของการเติบโตทางเศรษฐกิจในระดับมหภาคที่ช่วยสร้างแรงจูงใจในเชิง opportunity-driven entrepreneurship ผลนี้สอดคล้องกับงานของ Acs & Szerb [1] และ Estrin et al. [30] ที่เน้นความสำคัญของปัจจัยเศรษฐกิจมหภาคต่อการพัฒนาระบบนิเวศผู้ประกอบการ

ผลการศึกษานี้ยังสนับสนุนแนวคิดของ Reynolds et al. [4] ใน Global Entrepreneurship Monitor ที่แยกแยะระหว่าง Necessity-driven Entrepreneurship และ Opportunity-driven Entrepreneurship โดยในประเทศที่มี GDP per Capita สูง ผู้ประกอบการมักเป็นประเภท Opportunity-driven มากกว่า ซึ่งมีแนวโน้มสร้างมูลค่าเพิ่มและการเติบโตที่ยั่งยืนมากกว่า

ประการที่สี่ อัตราการเข้าเรียนระดับอุดมศึกษายังมีความสัมพันธ์เชิงบวกกับอัตราการจดทะเบียนธุรกิจใหม่อย่างมีนัยสำคัญ ซึ่งสอดคล้องกับงานของ Hajek et al. [29] ที่ระบุว่าการศึกษาที่มีบทบาทสำคัญในการสร้างทักษะ ความรู้ และความ

มั่นใจของผู้ประกอบการ โดยเฉพาะในประเทศที่อยู่ระหว่างการพัฒนา ผลนี้สนับสนุน ทฤษฎีทุนมนุษย์ (Human Capital Theory) ที่เสนอโดย Becker [31] ว่าการลงทุนในการศึกษาส่งผลต่อความสามารถในการสร้างมูลค่าเพิ่มทางเศรษฐกิจ

ผลการศึกษานี้สอดคล้องกับงานของ Audretsch & Belitski [5] ที่ศึกษาระบบนิเวศผู้ประกอบการในเมืองต่างๆ พบว่าทุนมนุษย์ที่มีคุณภาพเป็นหนึ่งในปัจจัยสำคัญที่สุดในการสร้างสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการประกอบการ นอกจากนี้ยังสอดคล้องกับ Shane & Venkataraman [3] ที่เน้นว่าความรู้และทักษะเป็นปัจจัยสำคัญในการระบุและใช้ประโยชน์จากโอกาสทางธุรกิจ

ประการที่ห้า ในทางกลับกัน การเข้าถึงอินเทอร์เน็ตแม้มีค่าสัมประสิทธิ์เชิงบวก แต่ไม่แสดงนัยสำคัญทางสถิติในกรณีนี้ ผลลัพธ์ดังกล่าวขัดแย้งกับงานศึกษาบางส่วน เช่น Chen et al. [26] ซึ่งรายงานว่าบรอดแบนด์อินเทอร์เน็ตมีผลกระทบเชิงบวกต่อการก่อตั้งธุรกิจใหม่ในประเทศที่มีโครงสร้างพื้นฐานทางดิจิทัลแข็งแกร่ง และงานของ Parajuli & Haynes [25] ที่พบผลเชิงบวกในสหรัฐอเมริกา

อย่างไรก็ตาม การที่ผลไม่เป็นนัยสำคัญในชุดข้อมูลนี้อาจสะท้อนให้เห็นถึงหลายประเด็นสำคัญกล่าวคือ ประเด็นที่ 1 ความเหลื่อมล้ำดิจิทัล (Digital Divide) การมีอินเทอร์เน็ตไม่ได้หมายความว่าสามารถใช้ประโยชน์ได้อย่างมีประสิทธิภาพ ซึ่งสอดคล้องกับงานของ Parajuli & Haynes [27] ที่พบว่าผลกระทบของอินเทอร์เน็ตต่อการประกอบการมีความแตกต่างกันตามบริบทพื้นที่ ประเด็นที่ 2 ข้อจำกัดด้านทักษะดิจิทัล โดยการเข้าถึงเทคโนโลยีต้องควบคู่กับทักษะในการใช้งาน ซึ่งอาจยังไม่เพียงพอในหลายประเทศกำลังพัฒนา และประเด็นที่ 3 คุณภาพของโครงสร้างพื้นฐาน การวัดเพียงอัตราการเข้าถึงอินเทอร์เน็ตอาจไม่สะท้อนคุณภาพของการเชื่อมต่อและความเร็วที่เพียงพอสำหรับการทำธุรกิจ

โดยสรุป ผลการศึกษานี้ชี้ให้เห็นว่า การส่งเสริมการเติบโตของผู้ประกอบการในระดับประเทศต้องอาศัยมาตรการหลายด้านประกอบกัน ไม่เพียงแต่ด้านใดด้านหนึ่งเพียงอย่างเดียว โดยควรเน้นการขยายการเข้าถึงบริการทางการเงิน โดยเฉพาะในกลุ่มประชากรที่ยังเข้าไม่ถึงระบบธนาคาร การยกระดับคุณภาพของระบบราชการและการกำกับดูแลภาครัฐเพื่อเสริมสร้างสภาพแวดล้อมที่มั่นคงและโปร่งใสสำหรับการดำเนินธุรกิจ การลงทุนในระบบการศึกษาที่มุ่งเน้นการพัฒนาทักษะทางธุรกิจ และส่งเสริมความสามารถของแรงงานในการเป็นผู้ประกอบการ และการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานด้านดิจิทัลควบคู่ไปกับการเสริมสร้างทักษะดิจิทัลของประชาชน เพื่อให้สามารถใช้ประโยชน์จากเทคโนโลยีได้อย่างมีประสิทธิภาพและครอบคลุมทุกกลุ่มเป้าหมาย ทั้งนี้ ในการออกแบบนโยบายในระยะต่อไป ควรพิจารณาถึงอิทธิพลของปัจจัยเฉพาะในแต่ละประเทศ เช่น บริบททางวัฒนธรรม นโยบายสนับสนุนผู้ประกอบการรายย่อย และพฤติกรรมการใช้เทคโนโลยีอย่างแท้จริง เพื่อให้สามารถพัฒนามาตรการที่สอดคล้องกับบริบทเฉพาะของแต่ละประเทศ และสร้างระบบนิเวศธุรกิจเฉพาะประเทศอย่างเป็นรูปธรรม

5.2 ข้อเสนอแนะ

จากผลการศึกษา สามารถนำไปสู่ข้อเสนอแนะเชิงนโยบายเพื่อส่งเสริมการเติบโตของผู้ประกอบการในระดับประเทศ 3 ด้านหลัก ซึ่งสอดคล้องกับแนวทางของ OECD SME and Entrepreneurship Outlook [32] และ UNCTAD Entrepreneurship Policy Framework [33] ได้แก่ (1) การพัฒนาระบบการเงินที่ครอบคลุม โดยขยายการเข้าถึงบริการทางการเงิน พัฒนาระบบชำระเงินดิจิทัล และส่งเสริม Fintech สำหรับ SMEs ตามแนวทางที่เสนอโดย Mason & Brown [34] (2) การยกระดับธรรมาภิบาลภาครัฐ ผ่านการปรับปรุงกระบวนการจดทะเบียนธุรกิจให้เป็นระบบออนไลน์แบบ One-Stop Service และลดระยะเวลาไม่เกิน 7 วัน ซึ่งสอดคล้องกับข้อเสนอแนะของ World Bank Doing Business Report [35] และ (3) การพัฒนาทุนมนุษย์และการศึกษา โดยเสริมสร้างหลักสูตรที่เน้นทักษะการประกอบการ พัฒนา Work-integrated Learning และส่งเสริมการศึกษาด้าน STEM และ Digital Literacy ตามแนวคิดของ Nabi et al. [36]

สำหรับข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไปควรมุ่งเน้น 3 ทิศทางหลัก ได้แก่ (1) การศึกษาเชิงลึกในระดับภูมิภาคและพื้นที่เพื่อวิเคราะห์ความแตกต่างของปัจจัยที่ส่งผลต่อการประกอบการในแต่ละบริบท (2) การพัฒนาตัวชี้วัดที่ครอบคลุมมากขึ้น โดยแยกแยะการวัด Innovation-driven Entrepreneurship จาก Necessity-driven Entrepreneurship และ (3)

การศึกษาแบบผสม (Mixed Methods Research) ที่ใช้ In-depth Interviews กับผู้ประกอบการเพื่อเข้าใจปัจจัยเชิงคุณภาพที่ไม่สามารถวัดเป็นตัวเลขได้

6. เอกสารอ้างอิง (References)

- [1] Acs, Z. J., & Szerb, L. (2012). *Global Entrepreneurship and Development Index 2012*. Edward Elgar Publishing.
- [2] Audretsch, D. B., Keilbach, M. C., & Lehmann, E. E. (2006). *Entrepreneurship and Economic Growth*. Oxford University Press.
- [3] Shane, S., & Venkataraman, S. (2000). The promise of entrepreneurship as a field of research. *Academy of Management Review*, 25(1), 217-226.
- [4] Reynolds, P., Bosma, N., Autio, E., Hunt, S., De Bono, N., Servais, I., López-García, P., & Chin, N. (1999). *Global Entrepreneurship Monitor: 1999 Executive Report*. London Business School and Babson College.
- [5] Audretsch, D. B., & Belitski, M. (2017). Entrepreneurial ecosystems in cities: Establishing the framework conditions. *Journal of Technology Transfer*, 42(5), 1030-1051.
- [6] Acs, Z. J., Estrin, S., Mickiewicz, T., & Szerb, L. (2016). Entrepreneurship, institutional economics, and economic growth: An ecosystem perspective. *Small Business Economics*, 51(2), 501-514.
- [7] Beck, T., & Demirguc-Kunt, A. (2006). Small and medium-size enterprises: Access to finance as a growth constraint. *Journal of Banking & Finance*, 30(11), 2931-2943.
- [8] Klapper, L., Amit, R., Guillén, M. F., & Quesada, J. M. (2007). Entrepreneurship and firm formation across countries. *World Bank Policy Research Working Paper*, 4313.
- [9] La Porta, R., Lopez-de-Silanes, F., Shleifer, A., & Vishny, R. W. (1997). Legal determinants of external finance. *Journal of Finance*, 52(3), 1131-1150.
- [10] Djankov, S., La Porta, R., Lopez-de-Silanes, F., & Shleifer, A. (2002). The regulation of entry. *Quarterly Journal of Economics*, 117(1), 1-37.
- [11] Forman, C., Goldfarb, A., & Greenstein, S. (2012). The Internet and local wages: A puzzle. *American Economic Review*, 102(1), 556-575.
- [12] Urbano, D., Aparicio, S., & Audretsch, D. (2019). Twenty-five years of research on institutions, entrepreneurship, and economic growth: What has been learned? *Small Business Economics*, 53(1), 21-49.
- [13] World Bank. (2022). *World Development Indicators 2022*. Washington, DC: World Bank.
- [14] Isenberg, D. (2011). *The entrepreneurship ecosystem strategy as a new paradigm for economy policy: Principles for cultivating entrepreneurship*. Babson Entrepreneurship Ecosystem Project.
- [15] Spigel, B. (2017). The relational organization of entrepreneurial ecosystems. *Entrepreneurship Theory and Practice*, 41(1), 49-72.
- [16] North, D. C. (1990). *Institutions, Institutional Change and Economic Performance*. Cambridge University Press.
- [17] Williamson, O. E. (2000). The new institutional economics: Taking stock, looking ahead. *Journal of*

- Economic Literature*, 38(3), 595-613.
- [18] Barney, J. (1991). Firm resources and sustained competitive advantage. *Journal of Management*, 17(1), 99-120.
- [19] Alvarez, S. A., & Busenitz, L. W. (2001). The entrepreneurship of resource-based theory. *Journal of Management*, 27(6), 755-775.
- [20] Badulescu, D., Dianu, D., Simut, R., & Badulescu, A. (2025). GDP and business creation relationship in Romanian development regions. *MEST Journal*. <https://doi.org/10.12709/mest.13.13.01.01>
- [21] Fahim, O., & Naamane, S. (2021). Macroeconomic Factors and Birth of New Businesses in Developing Countries: Evidence from a Dynamic System GMM Approach. *Journal of Economic Development*, 46(2), 45-72.
- [22] Harrison, R. T., & Hart, M. (1983). Factors Influencing New-Business Formation: A Case Study of Northern Ireland. *Environment and Planning A*, 15(10), 1395-1412. <https://doi.org/10.1068/A151395>
- [23] Iacobuta, A.-O., & Hatmanu, M. (2016). Factors Influencing New Business Formation. *Economic Research-Ekonomska Istraživanja*, 29(1), 323-337.
- [24] Haini, H., & Pang, W. L. (2022). Internet penetration, financial access and new business formation: Evidence from developing economies. *International Journal of Social Economics*, 49(7), 1025-1042. <https://doi.org/10.1108/ijse-09-2021-0527>
- [25] Parajuli, J., & Haynes, K. E. (2015). *Broadband Internet and new firm formation: A US perspective. In Regional Science Policy and Practice* (pp. 289-311). Edward Elgar Publishing. <https://doi.org/10.4337/9781783477326.00017>
- [26] Chen, Y., Oughton, E. J., Zagdanski, J., Jia, M., & Tyler, P. (2023). Crowdsourced data indicates broadband has a positive impact on local business creation. *Telematics and Informatics*, 78, 102035. <https://doi.org/10.1016/j.tele.2023.102035>
- [27] Parajuli, J., & Haynes, K. E. (2012). Spatial Heterogeneity, Broadband, and New Firm Formation. *Social Science Research Network*. <https://doi.org/10.2139/SSRN.2191684>
- [28] Klapper, L., Amit, R., Guillén, M. F., & Quesada, J. M. (2007). Entrepreneurship and firm formation across countries. *World Bank Policy Research Working Paper*, 4313.
- [29] Hajek, O., Nekolová, J., & Novosak, J. (2015). Determinants of New Business Formation - Some Lessons from the Czech Republic. *Economics & Sociology*, 8(1), 147-156. <https://doi.org/10.14254/2071-789X.2015/8-1/11>
- [30] Estrin, S., Korosteleva, J., & Mickiewicz, T. (2013). Which institutions encourage entrepreneurial growth aspirations? *Journal of Business Venturing*, 28(4), 564-580.
- [31] Becker, G. S. (1964). *Human Capital: A Theoretical and Empirical Analysis*. University of Chicago Press.
- [32] OECD. (2023). *SME and Entrepreneurship Outlook 2023*. OECD Publishing.
- [33] UNCTAD. (2022). *Entrepreneurship Policy Framework and Implementation Guidance*. United Nations Conference on Trade and Development.
- [34] Mason, C., & Brown, R. (2014). Entrepreneurial ecosystems and growth-oriented entrepreneurship.

Small Business Economics, 43(2), 267-294.

[35] World Bank. (2023). *Doing Business 2023: Business Ready (B-READY)*. World Bank Group.

[36] Nabi, G., Liñán, F., Fayolle, A., Krueger, N., & Walmsley, A. (2017). The impact of entrepreneurship education in higher education: A systematic review and research agenda. *Academy of Management Learning & Education*, 16(2), 277-299.